ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Κατ αρχήν θα ήθελα να συγχαρώ την Επιτροπή του Συλλόγου μας για την πρωτοβουλία της να οργανώσει τη σημερινή εκδήλωση με θέμα Δικηγορική Δεοντολογία .

Θα αναπτύξω το θέμα με αναφορά στους περί Δεοντολογίας των δικηγόρων κανονισμούς και στους περί δικηγόρων και περί δικαστηρίων νόμους.

Η αυστηρή τήρηση των περί δεοντολογίας των δικηγόρων κανονισμών και των περί δικηγόρων και δικαστηρίων νόμων από τους δικηγόρους και ασκούμενους δικηγόρους, αποτελεί εγγύηση για τη σωστή άσκηση του δικηγορικού επαγγέλματος και την ομαλή λειτουργία μιας ευημερούσας,εξελιγμένης και δίκαιης κοινωνίας.

Ο δικηγόρος υπηρετεί τη δικαιοσύνη και συνεργάζεται στην απονομή της.

Ο δικηγόρος ως λειτουργός της Δικαιοσύνης οφείλει να υπερασπίζεται τα δικαιώματα του πελάτη του, στο μέτρο των ικανοτήτων του, χωρίς φόβο, εφαρμόζοντας την ισχύουσα νομοθεσία και τον ηθικό νόμο, σεβόμενος πάντοτε τα Δικαστήρια, τους συναδέλφους, τους πελάτες, τους αντίδικους διαδίκους, τους πραγματογνώμονες, τους μάρτυρες και γενικά όλους τους εμπλεκόμενους στην απονομή της Δικαιοσύνης.

Οφείλει πάντοτε να τηρεί την τιμή και την αξιοπρέπεια του δικηγορικού επαγγέλματος, έχοντας υπόψη του ότι αυτό αποτελεί λειτούργημα που διαμορφώθηκε με σκοπό ν' ανταποκριθεί στην ανάγκη προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών.

Ο δικηγόρος έχει υποχρέωση προσήλωσης στις βασικές αρχές του δικηγορικού επαγγέλματος, που είναι η εξυπηρέτηση της αλήθειας και του δικαίου με ανεξαρτησία, ελευθερία και αξιοπρέπεια.

Οι περί Δεοντολογίας των Δικηγόρων Κανονισμοί του 2002 καθορίζουν την αρμόζουσα συμπεριφορά του δικηγόρου κατά την άσκηση του επαγγέλματος του.

Α. Ενώπιον Δικαστηρίων – Σχέσεις με Δικαστές

Ο Δικηγόρος ο οποίος εμφανίζεται ενώπιον του Δικαστηρίου:

(i) οφείλει να τηρεί τους κανόνες δεοντολογίας που έχουν εφαρμογή ενώπιον του Δικαστηρίου.

(ii) η συμπεριφορά του πρέπει να διέπεται από τιμιότητα, ευθύτητα και πνεύμα δικαιοσύνης (Κ.33(2))

(iii) Οφείλει να τηρεί στάση ευγένειας και σεβασμού προς το Δικαστήριο και ζητά από τον πελάτη του να πράττει το ίδιο και έχει δικαίωμα και σε ανάλογη στάση από το Δικαστήριο (Κ.33(3))

(iv) Δεν επιζητεί να επηρεάσει το Δικαστή είτε άμεσα είτε έμμεσα προς όφελος του ή προς όφελος του πελάτη του (Κ.33(4))

(v) Δεν έρχεται σε επαφή με το Δικαστή σχετικά με υπόθεση χωρίς να πληροφορήσει προηγουμένως τον αντίδικο του δικηγόρο (Κ.33(5))

(vi) Υπερασπίζεται τον πελάτη του χωρίς φόβο (Κ.33(6)) και χωρίς να λαμβάνει υπόψη τα δικά του συμφέροντα ή τις συνέπειες της υπόθεσης για τον ίδιο και τρίτα πρόσωπα άσχετα προς την υπόθεση, τιμώντας πάντοτε και σεβόμενος το Δικαστήριο

(vii) Δεν παραθέτει εν γνώσει του ανακριβείς ή παραπλανητικές αυθεντίες σε οποιαδήποτε δικαστική διαδικασία ή παραπλανά εν γνώσει του το Δικαστήριο για οιοδήποτε θέμα (Κ.33(7)(α))

(viii) Δεν παραθέτει εν γνώσει του ψευδείς πληροφορίες προς το Δικαστήριο ή που δυνατόν να παραπλανήσουν αυτό (Κ.33(7)(β))

(ix) Υποστηρίζει τους δικαστές εναντίον άδικης επίκρισης ή παραπόνου (Κ.33(8)(α))

(x) Υποβάλλει ένα δίκαιο παράπονο εναντίον Δικαστή στην αρμόδια αρχή μέσω του Παγκύπριου ή του Τοπικού Δικηγορικού Συλλόγου (Κ.33(8)(β)

(xi) Δεν χρησιμοποιεί επιβραδυντική τακτική για παρεμπόδιση ή καθυστέρηση της απονομής της δικαιοσύνης (Κ.33(9))

(xii) Είναι ελεύθερος να αναλάβει ή να αρνηθεί να αναλάβει μια υπόθεση χωρίς παροχή οποιασδήποτε δικαιολογίας εξαιρουμένων υποθέσεων που του ανατίθενται από το Δικαστήριο οπότε η άρνηση του πρέπει να

αιτιολογείται επαρκώς (Κ.33(10)) Δεν αναλαμβάνει υπόθεση στην οποία δεν θα είχε ηθική ελευθερία δράσης

(xiii) Έχει καθήκον να αναλάβει την υπεράσπιση ενός κατηγορουμένου σε μια ποινική υπόθεση ανεξάρτητα από την προσωπική του άποψη ως προς την ενοχή ή αθωότητα του κατηγορουμένου (Κ.33(11))

Όταν ο κατηγορούμενος αναφέρει στο δικηγόρο του ότι έχει διαπράξει το αδίκημα αλλά δεν θέλει να παραδεκτεί τότε ο δικηγόρος

(αα) είτε θα συμβουλεύσει τον κατηγορούμενο να παραδεχτεί ενοχή, και αν αυτός αρνηθεί, να αρνηθεί να ενεργήσει εκ μέρους του και να του παραδώσει το φάκελο, ζητώντας άδεια από το Δικαστήριο να αποσυρθεί λόγω διαφωνίας χειρισμού της υπόθεσης με τον πελάτη του,

(αβ) είτε αν ο κατηγορούμενος δεν θέλει να παραδεχτεί ενοχή να συμβουλεύσει τον κατηγορούμενο να απαντήσει στην κατηγορία ότι δεν είναι ένοχος και να αναμένει την αποτυχία της Κατηγορούσας Αρχής να αποδείξει την υπόθεση της. Θα αντεξετάσει τους μάρτυρες κατηγορίας, χωρίς όμως να καλέσει μάρτυρες για να αποδείξει την αθωότητα του κατηγορουμένου. Δεν υπάρχει καμιά απρέπεια από την πλευρά του κατηγορουμένου να πολεμήσει για να αποδείξει ότι το επίπεδο της μαρτυρίας που έχει παρουσιάσει η Κατηγορούσα Αρχή δεν είναι εκείνο που προυποθέτει ο νόμος για να καταλήξει ένα Δικαστήριο σε συμπέρασμα ότι έχει δημιουργηθεί εκ πρώτης όψεως υπόθεση εναντίον του κατηγορουμένου για να κληθεί σε απολογία.

Ο δικηγόρος του κατηγορουμένου έχει δικαίωμα να αντεξετάσει τους μάρτυρες κατηγορίας, δεν έχει όμως το δικαίωμα να τους υποβάλει ερωτήσεις ή εισηγήσεις ότι ο κατηγορούμενος δεν διέπραξε το αδίκημα. Δεν μπορεί ακόμα να αφήσει τον κατηγορούμενο να εισέλθει στο εδώλιο του μάρτυρος και να παρουσιάσει την εκδοχή του ότι είναι αθώος. Αν ο κατηγορούμενος επιμένει να καταθέσει ότι είναι αθώος, τότε είναι καθήκον του δικηγόρου να αποσυρθεί.

(ivx) Δικηγόρος ο οποίος αναλαμβάνει υπόθεση ποινικής δίωξης προσώπου, οφείλει να έχει υπόψη του ότι καθήκον του είναι να απονεμηθεί δικαιοσύνη και όχι απλώς να επιτύχει καταδίκη.

(vx) Ο δικηγόρος πρέπει να είναι ακριβής στις εμφανίσεις του στο Δικαστήριο(Κ.33(13))

Ο δικηγόρος ο οποίος εμφανίζεται ενώπιον του Δικαστηρίου θα πρέπει να είναι κατάλληλα ενδεδυμένος σύμφωνα με τις εγκυκλίους του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Η εγκύκλιος του Ανωτάτου Δικαστηρίου ημερ.2/2/10 αναφορικά με την περιβολή εντός των αιθουσών των Δικαστηρίων ορίζει ότι

Δικηγόροι που εμφανίζονται σε κάθε διαδικασία ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου, Κακουργιοδικείου και σε κάθε ακρόαση ενώπιον Επαρχιακών και όλων των πρωτόδικων Δικαστηρίων ειδικής δικαιοδοσίας πρέπει να

φέρουν τη δικηγορική τήβεννο, μαύρο σακάκι, άσπρο πουκάμισο, άσπρο κολάρο και το ειδικό περιλαίμιο.

Οι γυναίκες δικηγόροι μπορούν να φέρουν φούστα ή παντελόνι σκούρου χρώματος.

Κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, δηλαδή από την 1η Ιουνίου μέχρι και την 30η Σεπτεμβρίου:

Οι δικηγόροι που εμφανίζονται ενώπιον Δικαστηρίου πρέπει να φέρουν μαύρο σακάκι, άσπρο πουκάμισο, άσπρο κολάρο και γραβάτα σκούρου χρώματος οι άνδρες δικηγόροι ή ειδικό περιλαίμιο και

Οι γυναίκες δικηγόροι θα πρέπει να φέρουν μαύρο κοστούμι (με φούστα ή παντελόνι) και άσπρο πουκάμισο κλειστό.

Αν δικηγόρος εμφανιστεί ενώπιον Δικαστή χωρίς να είναι κατάλληλα ενδεδυμένος, το Δικαστήριο πρέπει να επιστήσει την προσοχή του δικηγόρου στο γεγονός και να του παρασχεθεί χρόνος να ενδυθεί κατάλληλα.

Τα μαλλιά πρέπει να είναι καλά κτενισμένα αφήνοντας το οπτικό πεδίο ελεύθερο και τα παπούτσια θα πρέπει να συνάδουν με την περιβολή του δικηγόρου.

Το Δικαστήριο δεν είναι χώρος επίδειξης μόδας.

Γενικά η ενδυμασία του δικηγόρου θα πρέπει να είναι πάντοτε απλή, σοβαρή και όχι προκλητική.

Ο δικηγόρος επιτρέπεται να φέρει απλά και διακριτικά κοσμήματα.

Ποτέ ο δικηγόρος φορεί τη δικηγορική τήβεννο ενώπιον του Δικαστηρίου.

Η ελαφρά υπόκλιση με ελαφρύ κούνημα της κεφαλής προς τα κάτω με την είσοδο και έξοδο του Δικαστή στην και από την αίθουσα του Δικαστηρίου αποτελεί αναγνώριση σεβασμού.

Ο δικηγόρος απευθύνεται στο Δικαστήριο όρθιος και σε στάση ορθή.

Ο δικηγόρος δεν έχει τα χέρια στις τσέπες όταν απευθύνεται στο Δικαστήριο .

Ο δικηγόρος δεν θα πρέπει ν' αφήνει να κτυπά το τηλέφωνο του στην αίθουσα του Δικαστηρίου ή στο γραφείο του Δικαστή.

Απευθύνεται στο Δικαστήριο με την προσφώνηση Εντιμότατε ή Εντιμοτάτη ή Εντιμότατοι ανάλογα.

Ο δικηγόρος ζητά την άδεια του Δικαστηρίου για να λάβει το λόγο και ευχαριστεί το Δικαστήριο.

Χρησιμοποιεί λέξεις λεξικού αποφεύγοντας λαϊκές εκφράσεις.

Είναι σύντομος, κρατά σημειώσεις των διαμοιφθέντων στο Δικαστήριο, είναι ενημερωμένος για το περιεχόμενο του φακέλου της υπόθεσης για την οποία εμφανίζεται ενώπιον του Δικαστηρίου, δεν κοιμάται στο Δικαστήριο, δεν θορυβεί, δεν απειλεί και δεν φωνάζει προς το δικαστή.

Ο δικηγόρος δεν αποχωρεί από την αίθουσα του Δικαστηρίου προτού αποχωρήσει ο Δικαστής αν είναι ο μοναδικός δικηγόρος στην αίθουσα, εκτός και αν επιτρέψει αυτό ο δικαστής.

Δυνάμει του άρθρου 4Β του περί Δικηγόρων Νόμου κάθε ασκούμενος δικηγόρος ο οποίος είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Ασκούμενων δύναται

να εμφανιστεί για το δικηγόρο στο γραφείο του οποίου ασκείται, ή ανάλογα με την περίπτωση, για το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, και με βάση τις οδηγίες του

Ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου σε πολιτικές διαδικασίες, για την υποβολή αιτήσεων ex parte, για μνεία, ή για να ζητήσει αναβολή της συζήτησης, ή για να λάβει απόφαση για παράλειψη καταχώρησης κάποιου δικογράφου:

Ο ασκούμενος δικηγόρος δεν δικαιούται να δηλώσει συμβιβασμό.

Ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου σε ποινικές διαδικασίες για άρνηση της κατηγορίας , ή για παραδοχή της κατηγορίας και συζήτηση της υπόθεσης όταν το αδίκημα τιμωρείται με φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες ή με χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις 100 λίρες ή και με τις δυο ποινές, δικαιούται επίσης να εμφανιστεί για να ζητήσει αναβολή της συζήτησης.

Ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου σε οποιαδήποτε προσφυγή για μνεία, ή για ακρόαση για έκδοση οδηγιών:

Ο ασκούμενος δικηγόρος δεν δικαιούται να δηλώσει συμβιβασμό στο Ανώτατο Δικαστήριο.

Ο ασκούμενος δικηγόρος δύναται να εμφανιστεί ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου μαζί με το δικηγόρο στο γραφείο του οποίου ασκείται, ή, αν ασκείται στο γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, μαζί με το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, το Βοηθό Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας , ή μαζί με κάποιο δικηγόρο της Δημοκρατίας και στην παρουσία του να λάβει τέτοιο μέρος στη διαδικασία που διεξάγεται ενώπιον του δικαστηρίου ως τα πιο πάνω πρόσωπα ήθελαν επιτρέψει σε αυτόν.

Ο ασκούμενος δικηγόρος δεν μπορεί να εμφανιστεί ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου πριν συμπληρώσει περίοδο άσκησης τεσσάρων τουλάχιστο μηνών στο γραφείο δικηγόρου που ασκεί το επάγγελμα του δικηγόρου ή στο γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Ο ασκούμενος δικηγόρος δεν μπορεί να εμφανιστεί ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου μετά από την πάροδο δύο ετών από την ημερομηνία έναρξης της περιόδου άσκησης στο γραφείο δικηγόρου που ασκεί το επάγγελμα του , ή στο γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Ο δικηγόρος στο γραφείο του οποίου ασκείται ασκούμενος δικηγόρος υποχρεούται να καταβάλλει σε αυτόν για περίοδο μέχρι δώδεκα μηνών άσκησης του, αμοιβή τώρα €257 μηνιαίως ή ποσό που θα καθορίζεται από καιρό σε καιρό από το Νομικό Συμβούλιο και θα εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο:

Ο διάδικος για τον οποίο εμφανίζεται ο ασκούμενος δεν θα υπόκειται σε επιπρόσθετο τέλος για την εμφάνιση αυτή.

Β. Εναντι Διαιτητών και Πραγματογνωμόνων

Τα καθήκοντα που έχει ένας δικηγόρος έναντι του δικαστή ισχύουν και έναντι διαιτητών, πραγματογνωμόνων και άλλων προσώπων που ασκούν δικαστικά ή οιονεί δικαστικά καθήκοντα.

Γ. Σχέσεις μεταξύ συναδέλφων

Οι σχέσεις των συναδέλφων δικηγόρων μεταξύ τους πρέπει να διέπονται από

(i) Πνεύμα ευγένειας, συναδελφικότητας, αμοιβαίου σεβασμού (Κ.35(1))

(ii) Πνεύμα εμπιστοσύνης και εντιμότητας (Κ.35.(2))

(iii) Αποφυγή ανοίκειων ή επιβλαβών σχολίων για την προσωπική , πολιτική ή άλλως ζωή συναδέλφου (Κ.35(3))

(iv) Ο δικηγόρος οφείλει να μη διαπραγματεύεται με τον αντίδικο διάδικο χωρίς τη συγκατάθεση του δικηγόρου του αντίδικου διαδίκου (Κ.35(4))

(v) Οφείλει να μη παρεμβαίνει σε υποθέσεις συναδέλφου εκτός κατόπιν ρητής παραίτησης του και να βεβαιώνεται ότι η αμοιβή του συναδέλφου έχει πληρωθεί και κατόπιν να αναλαμβάνει την υπόθεση (Κ.35(5)

(vi) Οφείλει να τηρεί αυστηρά τις συμφωνίες με άλλους συναδέλφους (Κ.36(6))

(vii) Δεν θα πρέπει να εκλαμβάνει πρόταση του πελάτη του για βοήθεια από επιπρόσθετο δικηγόρο ως ένδειξη έλλειψης εμπιστοσύνης στο πρόσωπο του (Κ.35(7))

(viii) Όταν διαφωνεί με τον ομόδικο δικηγόρο αφήνουν τον πελάτη να αποφασίσει(Κ.35(8))

(ix) Όταν επιθυμεί μια ανακοίνωση να είναι εμπιστευτική την κοινοποιεί με την ένδειξη «με επιφύλαξη»(Κ.36).Σε περίπτωση που ο αποδέκτης της ανακοίνωσης δεν είναι σε θέση να της δώσει χαρακτήρα εμπιστευτικό θα πρέπει να την επιστρέψει στον αποστολέα της χωρίς να αποκαλύψει το περιεχόμενο της.

(x) Δεν ζητά ούτε δέχεται αμοιβή για σύσταση πελάτη και δεν καταβάλλει αμοιβή,προμήθεια ή άλλη αποζημίωση σε κάποιο άτομο ως αντάλλαγμα για τη σύσταση ενός πελάτη (Κ.37)

(xi) Δεν επικοινωνεί με τον αντίδικο πελάτη χωρίς την έγκριση του δικηγόρου του αντίδικου πελάτη (Κ.38)

(xii) Κάνει αλλαγή δικηγόρου μόνο κατόπιν πληρωμής των εξόδων του προηγούμενου δικηγόρου (Κ.39)

(xiii) Λαμβάνει μόνο επείγοντα μέτρα για προστασία του πελάτη κατόπιν αλλαγής του προηγούμενου δικηγόρου έστω και αν ο προηγούμενος δικηγόρος δεν έχει πληρωθεί αφού τον ενημερώσει αμέσως γι αυτό (κ.40)

Δ. Σχέσεις με πελάτες Κ.20-32

i. Ο δικηγόρος ενεργεί μόνο μετά από εξουσιοδότηση από τον πελάτη του ή κατόπιν εντολής από το δικηγόρο που εκπροσωπεί τον πελάτη ή αρμόδια αρχή.

ii. Ο δικηγόρος υπερασπίζει και συμβουλεύει τον πελάτη του σε εύλογο χρόνο, ευσυνείδητα και με επιμέλεια και τον ενημερώνει για την εξέλιξη της υπόθεσης του

iii. Δεν αναλαμβάνει υπόθεση για την οποία θεωρεί ότι δεν έχει την απαραίτητη ικανότητα εκτός και αν συνεργαστεί με άλλο δικηγόρο που έχει την ικανότητα μετά από την συγκατάθεση του πελάτη.

iv. Δεν αναλαμβάνει υπόθεση την οποία δεν μπορεί να χειριστεί εντός εύλογου χρόνου.

v. Ενημερώνει έγκαιρα τον πελάτη δίδοντας του την ευχέρεια να διορίσει νέο δικηγόρο για να τον εκπροσωπήσει αν δεν επιθυμεί να συνεχίσει να εκπροσωπεί τον πελάτη.

vi. Οφείλει να μην ενεργεί ως σύμβουλος ή δικηγόρος περισσότερων πελατών στην ίδια υπόθεση των οποίων τα συμφέροντα συγκρούονται.

vii. Οφείλει να μη συνεχίσει να εκπροσωπεί όλους τους πελάτες των οποίων τα συμφέροντα αποδεικνύεται ότι συγκρούονται ή υπάρχει κίνδυνος να παραβιαστεί το επαγγελματικό απόρρητο ή εφόσον υπάρχει κίνδυνος να πληγεί η ανεξαρτησία του.

viii. Δεν αναλαμβάνει υπόθεση νέου πελάτη αν υπάρχει κίνδυνος να παραβιαστεί το απόρρητο των πληροφοριών που του εμπιστεύτηκε άλλος πελάτης.

ix. Δεν διαβεβαιοί ποτέ τον πελάτη ότι η υπόθεση του θα επιτύχει παρά μόνο το συμβουλεύει για το βάσιμο ή όχι της υπόθεσης του και οφείλει να συμβουλεύει τον πελάτη του να συμβιβάσει την υπόθεση του αν κρίνει ότι ο συμβιβασμός είναι δίκαιος.

x. Οφείλει να αποκαλύψει στον πελάτη οιοδήποτε συμφέρον ή σχέση έχει με την επίδικη διαφορά και να δηλώσει αν αυτό επηρεάζει την υπόθεση και τα συμφέροντα του πελάτη.

xi. Μπορεί ν' αποσυρθεί από υπόθεση που έχει αναλάβει αν υπάρξουν λόγοι που επηρεάζουν την καλή του φήμη, αξιοπρέπεια, συνείδηση ή αν ο πελάτης παραβίασε υλική ή ηθική υποχρέωση του προς το δικηγόρο του ή υπήρξε διαφωνία μεταξύ τους ως προς το χειρισμό της υπόθεσης.

xii. Όταν δεν υπάρχει συμφωνία ή πρόνοια για τον καθορισμό της αμοιβής του, ο δικηγόρος καθοδηγείται από το χρόνο που ανάλωσε, το αποτέλεσμα, τη σοβαρότητα της υπόθεσης, το κατεπείγον αυτής, το ποσόν της διαφοράς, τη δυσκολία των νομικών θεμάτων που αντιμετώπισε, την ικανότητα και την πείρα του, την οικονομική κατάσταση του πελάτη, τον αποκλεισμό του από το χειρισμό άλλων υποθέσεων,κατά πόσον η χρησιμοποίηση των επαγγελματικών υπηρεσιών του είναι έκτακτη ή καθιερωμένη ή μόνιμη και το βαθμό συμμετοχής του δικηγόρου στη μελέτη,παρουσίαση και ανάπτυξη της υπόθεσης.
Όταν δεν υπάρχει συμφωνία για την αμοιβή του, ο δικηγόρος οφείλει να πληροφορήσει τον πελάτη για το ύψος αυτής κατά προσέγγιση η οποία θα πρέπει να είναι δίκαιη υπό τις περιστάσεις.
Η συμφωνία για αμοιβή είναι νόμιμη, αν δεν υπάρχει τέτοια συμφωνία, ισχύουν οι εκάστοτε Κανονισμοί αμοιβών του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

xiii. Δεν θα πρέπει να επιζητεί προκαταβολή μεγαλύτερου ποσού από αυτό που αποτελεί λογική αμοιβή για την υπόθεση.

xiv. Δεν καταβάλλει από την αμοιβή του μέρος αυτής σε άλλο πρόσωπο που δεν είναι δικηγόρος.

xv. Οφείλει πάντοτε να καταβάλλει εύλογη προσπάθεια για εξεύρεση λύσης στη διαφορά του πελάτη του ανάλογη με το κόστος της υπόθεσης και οφείλει την κατάλληλη στιγμή να του παρέχει τη συμβουλή του σχετικά με τη δυνατότητα αναζήτησης συμφωνίας ή επίκλησης εξωδικαστικών λύσεων ώστε να τερματιστεί η διαφορά.
Υποχρεούται να τον πληροφορήσει για το ευεργέτημα της νομικής αρωγής αν μπορεί να επωφεληθεί.

xvi. Οφείλει να καταθέτει τα χρήματα πελατών σε λογαριασμό σε Τράπεζα ή συνεργατικό ίδρυμα ή άλλο ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα στον οποίο αναφέρεται ότι τα χρήματα κρατούνται για λογαριασμό των πελατών με εξαίρεση την περίπτωση που ο πελάτης θα δώσει ρητή ή σιωπηρή εξουσιοδότηση για να γίνει διαφορετική ρύθμιση.
Τα κεφάλαια πελατών πρέπει να είναι συνεχώς διαθέσιμα σε ζήτηση του πελάτη.

xvii. Όλα τα χρήματα που κρατούνται από το δικηγόρο προς όφελος του πελάτη του, αποδίδονται σ' αυτόν το ταχύτερο δυνατόν.

xviii. Οφείλει να είναι ασφαλισμένος για την επαγγελματική του ευθύνη λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και την έκταση των κινδύνων που αναλαμβάνει κατά την άσκηση του επαγγέλματος του.

xix. Σύμφωνα με το άρθρο 29 του περί Δικηγόρων νόμου κανένας δικηγόρος δεν χρεώνει ή εισπράττει από οποιοδήποτε πελάτη του οποιοδήποτε ποσό που καταβλήθηκε απ' αυτόν υπό τύπο εισφοράς στο Ταμείο Σύνταξης Νομικών ή τελών που επιβάλλονται δυνάμει του εδαφίου (1) του άρθρου 27 του ίδιου νόμου.

Δικηγόρος που ενεργεί κατά παράβαση του εδαφίου (1) του άρθρου 27 του περί δικηγόρων νόμου είναι ένοχος για ασυμβίβαστη διαγωγή με το επάγγελμα και υπόκειται σε πειθαρχική δίωξη δυνάμει του Νόμου αυτού.

Ο δικηγόρος οφείλει πάντοτε να ενεργεί με απόλυτη ανεξαρτησία κατά την άσκηση του επαγγέλματος του.

Είναι υποχρέωση και δικαίωμα του δικηγόρου να τηρεί το επαγγελματικό απόρρητο.

Σε περίπτωση που θα είναι μάρτυρας οφείλει να μην εμφανιστεί ως δικηγόρος και οφείλει να μαρτυρήσει με πλήρη ανεξαρτησία γνώμης και μπορεί ν' αρνηθεί ν' απαντήσει σε ερωτήσεις που θα οδηγήσουν σε αποκάλυψη επαγγελματικού απορρήτου.

Αν ο πελάτης ήθελε διατυπώσει κατηγορία κατά του δικηγόρου του ή ο δικηγόρος αντιμετωπίζει ποινική ή πειθαρχική υπόθεση, δικαιούται να αποκαλύψει εμπιστευτικές πληροφορίες για την υπόθεση.

Επιτρέπεται η θεμιτή ανάπτυξη της επαγγελματικής δραστηριότητας του δικηγόρου και η θεμιτή διαφήμιση αυτής.

Απαγορεύεται η άγρα πελατών, απαγορεύεται η συμμετοχή του δικηγόρου στη διεξαγωγή εμπορικής ή άλλης οικονομικής φύσης επιχείρηση εξαιρουμένης οικογενειακής ή η συμμετοχή του ως υπαλλήλου εταιρείας και ή διευθύνοντος συμβούλου αυτής.

Ε.Εναντι του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και των Επιτροπών των Τοπικών Δικηγορικών Συλλόγων

Ο δικηγόρος οφείλει να συμμορφώνεται πάντοτε με τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και των Επιτροπών των Τοπικών Δικηγορικών Συλλόγων.

Σύμφωνα με το άρθρο 11(1) του περί Δικηγόρων νόμου κανένας δεν δικαιούται να ασκεί τη δικηγορία εκτός αν

(α) είναι εγγεγραμμένος ως δικηγόρος και

(β) έχει εκδοθεί σε αυτόν ετήσια άδεια και

(γ) έχει καταβάλει στο Ταμείο Συντάξεως Νομικών όλα τα οφειλόμενα ποσά από αυτόν:

Σύμφωνα με το άρθρο 6^{E} (1) του περί Δικηγόρων νόμου , ουδεμία άδεια ασκήσεως του δικηγορικού επαγγέλματος εκδίδεται ή ανανεώνεται, εκτός εάν ο δικηγόρος διατηρεί σε ισχύ ασφαλιστική σύμβαση με αδειούχο ασφαλιστική εταιρεία αναφορικά με την παροχή ασφαλιστικής κάλυψης έναντι ευθύνης για επαγγελματική αμέλεια.

Σύμφωνα με το άρθρο 11(2) του περί Δικηγόρων νόμου, η ετήσια άδεια του δικηγόρου εκπνέει την $31^{η}$ ημέρα του Δεκεμβρίου του έτους έκδοσής της, και καταβάλλεται στο Συμβούλιο του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου

δικαίωμα έκδοσής της το ύψος του οποίου καθορίζεται με κανονισμούς που εκδίδει το Συμβούλιο του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και εγκρίνει η Γενική Συνέλευση του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

(α) κανένα τέτοιο δικαίωμα δεν είναι καταβλητέο από οποιοδήποτε δικηγόρο για το έτος της πρώτης εγγραφής του στο Μητρώο των Δικηγόρων και για το επόμενο έτος

(β) καμμιά ετήσια άδεια δεν εκδίδεται σε δικηγόρο αν αυτός δεν εξοφλήσει μέχρι την ημερομηνία της έκδοσης της άδειας αυτής όλα τα οφειλόμενα ποσά προς το Ταμείο Συντάξεως Νομικών και την ετήσια συνδρομή του

(γ) σε περίπτωση παράλειψης οποιουδήποτε εγγεγραμμένου δικηγόρου να καταβάλει το δικαίωμα για έκδοση ετήσιας άδειας εντός τριών μηνών από τη λήξη της ετήσιας άδειάς του, επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το εκάστοτε ποσό του δικαιώματος απόκτησης ετήσιας άδειας.

Η πρώτη ετήσια άδεια που εκδίδεται σε νέον δικηγόρο εκπνέει την 31η Δεκεμβρίου του έτους έκδοσής της.

Σύμφωνα με το άρθρο 11(3) του περί Δικηγόρων νόμου ,πρόσωπο που ασκεί τη δικηγορία χωρίς να είναι εγγεγραμμένο ή χωρίς να είναι κάτοχος ετήσιας άδειας που ισχύει κατά το χρόνο της άσκησης της δικηγορίας, είναι ένοχο αδικήματος και υπόκειται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις πεντακόσιες λίρες ή και στις δύο αυτές ποινές.

Καμιά δίωξη δυνάμει του εδαφίου αυτού δεν ασκείται χωρίς τη συγκατάθεση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

(4) Πρόσωπο που ασκεί τη δικηγορία χωρίς να είναι εγγεγραμμένο ή χωρίς να είναι κάτοχος ετήσιας άδειας σε ισχύ κατά το χρόνο της άσκησης της δικηγορίας ή χωρίς να έχει καταβάλει κατά το χρόνο αυτό όλα τα οφειλόμενα ποσά από αυτό στο Ταμείο Συντάξεως Νομικών

(α) εμποδίζεται να εγείρει ή να συνεχίσει αγωγή για είσπραξη δικαιώματος αμοιβής,εξόδων ή δαπανών λόγω ή σε σχέση με οποιαδήποτε πράξη που τελέστηκε ή διαδικασία που διεξάχθηκε από αυτό υπό τέτοια ιδιότητα
(β)επιστρέφει οποιοδήποτε δικαίωμα,αμοιβή,έξοδα ή δαπάνες τις οποίες αυτό εισέπραξε στο πρόσωπο από το οποίο αυτός έχει εισπράξει αυτά.

Σύμφωνα με το άρθρο 6Γ- (1) του περί Δικηγόρων νόμου,

(10) Δικηγόρος ο οποίος είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο των Δικηγόρων που Ασκούν το Επάγγελμα και ο οποίος συμμετέχει σε ή εργοδοτείται από Εταιρεία Δικηγόρων, εμφανίζεται ενώπιον δικαστηρίου εκ μέρους, ή για λογαριασμό της Εταιρείας Δικηγόρων.

(11) Διορισμός δικηγόρου στο όνομα Εταιρείας Δικηγόρων θα θεωρείται από κάθε άποψη ως διορισμός όλων και καθενός από τους δικηγόρους που αποτελούν ή συμμετέχουν στην Εταιρεία Δικηγόρων ή εργοδοτούνται από αυτή, χωρίς να απαιτείται χωριστός διορισμός καθενός για να δικαιούται να εκπροσωπεί ενώπιον δικαστηρίου το πρόσωπο που προβαίνει στο διορισμό.

6Δ-(1) Ανεξάρτητα από οποιεσδήποτε διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου, δικηγόρος μέτοχος σε Δικηγορική Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης δεν θα έχει, είτε άμεσα είτε έμμεσα, οποιαδήποτε προσωπική ευθύνη ή ευθύνη συνεισφοράς, για οποιοδήποτε χρέος, ευθύνη ή υποχρεώσεις της Δικηγορικής Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης, απλά και μόνο επειδή είναι μέτοχος της εταιρείας.

(2) Τα αναφερόμενα ανωτέρω δεν επηρεάζουν την οποιαδήποτε ευθύνη μέλους του διοικητικού συμβουλίου της Δικηγορικής Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης η οποία οφείλεται στη δική του αμέλεια, ούτε και επηρεάζει τη διάθεση της περιουσίας της Δικηγορικής Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης για να καλύψει τα χρέη, τις ευθύνες ή και υποχρεώσεις της.

Σύμφωνα με το άρθρο 5(α) του περί Δικηγόρων Νόμου η σύνταξη ιδρυτικού εγγράφου ή καταστατικού εταιρείας κάθε μορφής αποτελεί αποκλειστικό έργο αυτού που ασκεί το επάγγελμα του δικηγόρου ο οποίος και βεβαιώνει ενυπογράφως επί του ιδρυτικού εγγράφου και του καταστατικού τη σύνταξη αυτών από τον ίδιο και θέτει δίπλα στην υπογραφή του σφραγίδα που φέρει το ονοματεπώνυμο αυτού και την ακριβή διεύθυνση του γραφείου του ή γράφει αυτά ευανάγνωστα.

(β) Παρά τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου, κάθε ιδρυτικό έγγραφο ή καταστατικό εταιρείας που συντάχθηκε κατά παράβαση των ανωτέρω θεωρείται ως άκυρο και δεν έχει κανένα νομικό αποτέλεσμα.

(γ) Ο δικηγόρος ο οποίος ασκεί το επάγγελμα υποχρεούται να μην υπογράφει τέτοια έγγραφα που δεν έχουν συνταχθεί από αυτόν.

Σύμφωνα με το άρθρο11^{A} του περί δικηγόρων νόμου ,κανένας εγγεγραμμένος δικηγόρος δεν εμφανίζεται σε ακρόαση ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου κατά την άσκηση της Δευτεροβάθμιας του δικαιοδοσίας και ενώπιον του Κακουργιοδικείου κατά την ακρόαση οιασδήποτε υπόθεσης αν δεν έχει συμπληρώσει 2 χρόνια άσκησης δικηγορίας , εκτός εάν εμφανίζεται με δικηγόρο που συμπλήρωσε τέτοια περίοδο.

Σύμφωνα με το άρθρο12 του περί δικηγόρων νόμου , κανένα πρόσωπο το οποίο κατέχει δικαστικό λειτούργημα, το οποίο αποχωρεί ή αφυπηρετεί της υπηρεσίας της Δημοκρατίας από το λειτούργημα αυτό, θα δικαιούται να

εμφανίζεται ως δικηγόρος ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου για περίοδο ενός έτους μετά την αποχώρηση ή αφυπηρέτησή του από την υπηρεσία αυτή.

Σύμφωνα με το άρθρο 14 του περί δικηγόρων νόμου όταν διάδικος ο οποίος εκπροσωπείται από δικηγόρο σε οποιαδήποτε διαδικασία ενώπιον δικαστηρίου, διατάσσεται να καταβάλει τα έξοδα αυτής, και παραλείπει να το πράξει, το δικαστήριο δύναται να διατάξει το δικηγόρο του εν λόγω διαδίκου να καταβάλει τα έξοδα ή να εκδώσει οποιοδήποτε άλλο διάταγμα ως το δίκαιο της υπόθεσης ήθελε απαιτήσει, σε καθεμιά από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

(α) όταν το δικαστήριο κρίνει ότι η διαδικασία άρχισε ή συνεχίστηκε κακόβουλα ή χωρίς εύλογη ή πιθανή αιτία ή

(β) όταν το δικαστήριο κρίνει ότι ο δικηγόρος με οποιοδήποτε είδος απάτης εξώθησε τον πελάτη του να αρχίσει ή να συνεχίσει τη διαδικασία:

Πριν από την έκδοση οποιουδήποτε διατάγματος , ο δικηγόρος πρέπει να καλείται από το δικαστήριο για να δείξει λόγο για τον οποίο δεν πρέπει να εκδοθεί το διάταγμα.

(2) Διάταγμα που εκδόθηκε υπόκειται σε αναθεώρηση από το Ανώτατο Δικαστήριο του οποίου η απόφαση είναι τελική.

Το καθήκον επιμέλειας ενός δικηγόρου

Στο κοινοδίκαιο, όπου επαγγελματίας προσφέρει τις υπηρεσίες του έναντι αμοιβής, ταυτόχρονα αναλαμβάνει συμβατικό καθήκον επιμέλειας. Η ύπαρξη αυτού του καθηκόντος, το οποίο απορρέει από τη μεταξύ του επαγγελματία και του πελάτη του συμβατική σχέση, δεν αποκλείει την ταυτόχρονη και ανεξάρτητη ύπαρξη καθήκοντος επιμέλειας και της δυνατότητας καταλογισμού παράλληλης ευθύνης, δυνάμει του αστικού αδικήματος της αμέλειας.

Η υποχρέωση επιμέλειας επαγγελματιών, καλύπτεται από το Άρθρο 51(2) του Περί Αστικών Αδικημάτων Νόμου, Κεφ.148 το οποίο προβλέπει ότι:

Υποχρέωση , να μην επιδεικνύεται αμέλεια υφίσταται στις πιο κάτω περιπτώσεις :

Πρόσωπο που ασκεί με αμοιβή ή άλλως πως επάγγελμα, επιτήδευμα ή ασχολία ή παρέχει υπηρεσίες σε άλλο πρόσωπο υπέχει τέτοια υποχρέωση έναντι κάθε προσώπου, επί του οποίου ή επί της ιδιοκτησίας του οποίου ασκεί το επάγγελμα, επιτήδευμα ή ασχολία ή προς τον οποίο παρέχει την υπηρεσία.

Οι δικηγόροι, δεν έχουν οποιαδήποτε ασυλία, αλλά συμπεριλαμβάνονται στην πιο πάνω γενική κατηγορία επαγγελματιών. Το επίπεδο επιμέλειας τους καθορίζεται από το άρθρο 51(Β):

Αμέλεια συνίσταται

(β) Στην παράλειψη καταβολής τέτοιας δεξιότητας ή επιμέλειας για την άσκηση επαγγέλματος, επιτηδεύματος ή ασχολίας όπως ένα λογικό συνετό πρόσωπο, που έχει τα προσόντα για την άσκηση του επαγγέλματος αυτού, επιτηδεύματος ή ασχολίας θα κατέβαλλε υπό τις περιστάσεις και στην πρόκληση ζημιάς εξαιτίας αυτής.

Είναι φανερό από τις ρητές πρόνοιες του άρθρου 51 του Κεφ.148 ότι ένας δικηγόρος, όπως και κάθε άλλος επαγγελματίας, κρίνεται με βάση το βαθμό επιμέλειας και δεξιότητας που αναμένεται από το μέσο επαγγελματία της τάξης στην οποία ανήκει. Το επίπεδο αυτό είναι του συνήθους, επιμελούς και ικανού επαγγελματία. Δεν είναι ούτε εκείνο του πολύ προσοντούχου, ούτε εκείνο ενός επαγγελματία που κατέχει τα ελάχιστα προσόντα. Συμμόρφωση με τη γενική πρακτική του επαγγέλματος μπορεί να παρέχει κάποια κάλυψη αλλά όχι πάντα και ιδιαίτερα όταν η συγκεκριμένη πρακτική δεν έτυχε να δοκιμαστεί δικαστικά.

Σύμφωνα με το άρθρο 14Δ του περί δικηγόρων νόμου δικηγόρος υπήκοος κράτους μέλους που παρέχει τις υπηρεσίες του στη Δημοκρατία για την εκπροσώπηση και την υπεράσπιση πελάτη ενώπιον δικαστηρίου ενεργεί κατόπιν συμφωνίας μαζί με δικηγόρο που ασκεί το δικηγορικό επάγγελμα στη Δημοκρατία και που δικαιούται να εμφανίζεται ενώπιον του Δικαστηρίου το οποίο επιλαμβάνεται της υπόθεσης.

Σύμφωνα με το άρθρο 15 του περί Δικηγόρων νόμου κάθε δικηγόρος είναι λειτουργός της δικαιοσύνης και υπέχει πειθαρχική ευθύνη και υπόκειται στην πειθαρχική διαδικασία που προνοείται από το νόμο.

Το Πειθαρχικό Συμβούλιο ασκεί έλεγχο και πειθαρχική εξουσία εναντίον κάθε δικηγόρου.

17. (1) Αν ο δικηγόρος καταδικαστεί από οποιοδήποτε δικαστήριο για οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα, το οποίο , κατά τη γνώμη του Πειθαρχικού Συμβουλίου ενέχει ηθική αισχρότητα ή αν ο δικηγόρος είναι, κατά τη γνώμη του Πειθαρχικού Συμβουλίου, ένοχος επονείδιστου, δόλιας ή ασυμβίβαστης διαγωγής προς το επάγγελμα ή αν έχει ενεργήσει ή συμπεριφερθεί κατά τρόπο που αντιβαίνει ή συγκρούεται με τις πρόνοιες των περί Δεοντολογίας των Δικηγόρων Κανονισμών, το Πειθαρχικό Συμβούλιο δύναται

(α) να διατάξει τη διαγραφή του ονόματος του δικηγόρου από το Μητρώο των Δικηγόρων

(β) να αναστείλει την άδεια άσκησης του δικηγορικού επαγγέλματος του δικηγόρου για τόσο μόνο χρονικό διάστημα, όσο το Πειθαρχικό Συμβούλιο ήθελε θεωρήσει σκόπιμο.
(γ) να διατάξει το δικηγόρο να καταβάλει σαν είδος προστίμου, οποιοδήποτε ποσό που να μην υπερβαίνει τις χίλιες λίρες

(δ) να προειδοποιήσει ή να επιπλήξει το δικηγόρο

(ε) να εκδώσει διαταγή ως προς την καταβολή των εξόδων της διαδικασίας ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου, όπως ήθελε θεωρήσει σκόπιμο, είτε εναντίον του δικηγόρου που καταδικάσθηκε είτε, σε περίπτωση αθώωσής του, εναντίον του παραπονούμενου, τα οποία έξοδα υπολογίζονται υπό της Επιτροπής Εξωδικαστηριακής Αμοιβής του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και εγκρίνονται υπό του Πειθαρχικού Συμβουλίου, στην κλίμακα €10.000,00 έως €50.000,00 των αστικών αγωγών και εισπράττονται από αυτό ως χρηματική ποινή.

(2) Έναρξη της διαδικασίας για επιβολή οποιασδήποτε από τις πιο πάνω ποινές μπορεί να γίνει

(α) από το Πειθαρχικό Συμβούλιο αυτεπάγγελτα

(β) από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας

(γ) κατόπιν καταγγελίας προς το Πειθαρχικό Συμβούλιο από οποιοδήποτε δικαστήριο ή από το Συμβούλιο του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου ή από Επιτροπή Τοπικού Δικηγορικού Συλλόγου.

(δ) με αίτηση οποιουδήποτε προσώπου που έχει παράπονο από τη διαγωγή του δικηγόρου, ύστερα από άδεια του Πειθαρχικού Συμβουλίου.

(3) Το Πειθαρχικό Συμβούλιο αποστέλλει στον Αρχιπρωτοκολλητή αντίγραφο της απόφασης του και ο Αρχιπρωτοκολλητής, μετά την πάροδο της νόμιμης προθεσμίας έφεσης αν δεν έχει γίνει τέτοια ή τηρουμένης οποιασδήποτε απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου σχετικά με την έφεση που έγινε προβαίνει στις αναγκαίες καταχωρήσεις στο Μητρώο των Δικηγόρων.

(4) Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο καταδικασθείς ή ο παραπονούμενος μπορούν εντός δύο μηνών από την έκδοση της απόφασης από το Πειθαρχικό Συμβούλιο να την εφεσιβάλουν στο Ανώτατο Δικαστήριο σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται για αυτό από διαδικαστικό κανονισμό που εκδίδεται από το Ανώτατο Δικαστήριο, το οποίο προβαίνει σε ακρόαση της έφεσης και έχει εξουσία είτε να επικυρώσει την απόφαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου είτε να ακυρώσει ή να τροποποιήσει αυτή ή να εκδόσει άλλο διάταγμα ως ήθελε θεωρήσει σωστό:

(5) Το Ανώτατο Δικαστήριο έχει εξουσία να αναθεωρεί αυτεπάγγελτα, σύμφωνα με την διαδικασία που προβλέπεται γι' αυτό από οποιοδήποτε διαδικαστικό κανονισμό, οποιαδήποτε απόφαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου για πειθαρχικό αδίκημα που τελέστηκε εντός του δικαστικού κτιρίου ή που αφορά μέλος οποιουδήποτε δικαστηρίου και έχει εξουσία είτε να επικυρώσει την απόφαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου είτε να ακυρώσει ή τροποποιήσει αυτήν ή να εκδόσει άλλο διάταγμα ως ήθελε θεωρήσει ορθό.

(6) Το Πειθαρχικό Συμβούλιο μπορεί, αν θεωρήσει σωστό, σε οποιοδήποτε χρόνο μετά από παρέλευση πέντε ετών από την ημερομηνία διαγραφής του ονόματος δικηγόρου από το μητρώο των Δικηγόρων, να διατάξει όπως αποκατασταθεί το όνομα του εν λόγω δικηγόρου στο Μητρώο και ο Αρχιπρωτοκολλητής μεριμνά χωρίς αναβολή για την αποκατάσταση του ονόματος αυτού στο Μητρώο και δημοσίευση σχετικής ειδοποίησης στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας.

(7)(α) Σε περίπτωση έναρξης πειθαρχικής διαδικασίας , το Πειθαρχικό Συμβούλιο μεριμνά αμέσως, εάν τούτο δικαιολογείται, όπως διεξαχθεί έρευνα σύμφωνα με διαδικασία η οποία καθορίζεται με Κανονισμούς που εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και ενημερώνει σχετικά τον υπό διερεύνηση δικηγόρο.

Για το σκοπό αυτό έχουν εκδοθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο οι περί δικηγόρων(πειθαρχική διαδικασία)κανονισμοί του 2005 Κ.Δ.Π.299/05 και 2008 Κ.Δ.Π.159/08.

(β) Όταν από την έρευνα που έχει διεξαχθεί προκύπτει ότι ο υπό διερεύνηση δικηγόρος δυνατό να είναι ένοχος επονειδίστου, δόλιας ή ασυμβίβαστης διαγωγής προς το επάγγελμα, ή έχει ενεργήσει ή συμπεριφερθεί κατά τρόπο που αντιβαίνει ή συγκρούεται με τις πρόνοιες των περί Δεοντολογίας των Δικηγόρων Κανονισμών, ο δικηγόρος αυτός πληροφορείται γραπτώς για την εναντίον του υπόθεση και παρέχεται σ' αυτόν η ευκαιρία να ακουστεί.

(8). Κάθε απόφαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου θεωρείται ως διάταγμα δικαστηρίου συνοπτικής δικαιοδοσίας και εκτελείται κατά τον ίδιο τρόπο όπως το διάταγμα του εν λόγω δικαστηρίου.

Η απόδειξη ενός πειθαρχικού αδικήματος απαιτεί ένα υψηλό βαθμό βεβαιότητας ενοχής.

(9) Η λήψη αμοιβής μικρότερης από αυτή που ορίζεται ως ελάχιστη από τους εκάστοτε εν ισχύι Κανονισμούς συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα.

(10) Η συμμετοχή δικηγόρου σε Εταιρεία Δικηγόρων υπό οποιαδήποτε ιδιότητα ή η ύπαρξη σχέσης εργοδοτούμενου και εργοδότου μεταξύ δικηγόρου και Εταιρείας Δικηγόρων, δεν απαλλάσσει το δικηγόρο από τυχόν προσωπική πειθαρχική ευθύνη ούτε επηρεάζει οποιαδήποτε πειθαρχική διαδικασία

(11) Σε περίπτωση έναρξης διαδικασίας εναντίον Εταιρείας Δικηγόρων, αυτή εκπροσωπείται από τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου.

Οι διατάξεις περί πειθαρχικής ευθύνης δικηγόρων εφαρμόζονται και σε Εταιρεία Δικηγόρων.

Ο δικαστής έχει υποχρέωση να ασκεί τα καθήκοντα του ορθά και με αξιοπρέπεια και με ανάλογη συμπεριφορά προς τους δικηγόρους που εμφανίζονται ενώπιον του.

Ο δικαστής έχει καθήκον να διατηρεί την εξουσία του και το κύρος της δικαιοσύνης μέσα στο Δικαστήριο.

Τα δικαστήρια έχουν σύμφυτη δικαιοδοσία για την τιμωρία πράξεων κατά πρόσωπο καταφρόνησης του δικαστηρίου για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας και περιφρούρησης του κύρους και της υπόστασης αυτών.

Το άρθρο 162 του Συντάγματος παρέχει εξουσία στο Ανώτατο Δικαστήριο να τιμωρεί κάθε πρόσωπο που επιδεικνύει ανυπακοή σε διατάγματα ή αποφάσεις του και ορίζει ότι νόμος δύναται να χορηγήσει δικαιοδοσία σε κάθε δικαστήριο για την επιβολή ποινής για περιφρόνηση του δικαστηρίου.

Αντικείμενο της προστασίας δεν είναι τα άτομα των δικαστών αλλά το ίδιο το δικαστήριο και η υπόσταση του,η περιφρούρηση του θεσμού της Δικαιοσύνης απαραίτητης για τη διασφάλιση δίκαιης δίκης.

Το άρθρο 44 του περί δικαστηρίων νόμου ν.14/60 προβλέπει την τιμωρία προσώπου που διαπράττει το αδίκημα της καταφρόνησης του Δικαστηρίου.

Σε περίπτωση που η εκδηλωθείσα συμπεριφορά στρέφεται εναντίον δικαστή του Δικαστηρίου(συμπεριφορά ενέχουσα έλλειψη σεβασμού με λόγια ή πράξεις ή σκόπιμη ασέβεια) το Δικαστήριο δεν επιλαμβάνεται το ίδιο της εκδίκασης του αδικήματος και δύναται να αποταθεί στον Πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου διαβιβάζοντας το σχετικό πρακτικό προκειμένου να ορίσει ο Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου άλλο δικαστήριο για να επιληφθεί της εκδίκασης του αδικήματος.

Η έλλειψη σεβασμού δικηγόρου προς οποιοδήποτε δικαστή με λόγια ή συμπεριφορά συνιστούν πειθαρχικό αδίκημα το οποίο το δικαστήριο ενώπιον του οποίου διαπράχθηκε δύναται να το καταγγείλει στο Πειθαρχικό Συμβούλιο το οποίο εξετάζει την καταγγελία.

Το άρθρο 44 του περί Δικαστηρίων Νόμου τροποποιήθηκε μετά την απόφαση με διευρημένη σύνθεση του Ευρωπαικού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην προσφυγή του δικηγόρου Μιχαλάκη Κυπριανού κατά της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Ποινική Έφεση 7065 ημερ.2/4/01που άσκησε με την οποία το Ανώτατο Δικαστήριο επικύρωσε την απόφαση του Κακουργιοδικείου Λεμεσού ότι ο δικηγόρος ήταν ένοχος κατά πρόσωπο καταφρόνησης του Δικαστηρίου και του επέβαλε ποινή φυλάκισης 5 ημερών.

Το Κακουργιοδικείο θεώρησε ότι το περιεχόμενο των δηλώσεων,το ύφος και ο τόνος της φωνής του δικηγόρου αποτελούσαν καταφρόνηση του Δικαστηρίου και αμφισβήτηση εκ προοιμίου της δίκαιης απονομής της Δικαιοσύνης.

Ο δικηγόρος απευθυνόμενος προς το Δικαστήριο είπε΄΄και λυπούμαι όταν αντεξέταζα ,το Δικαστήριο σας συνομιλούσε μεταξύ τους,έστελναν ραβασάκια ο ένας Δικαστής προς τον άλλον τα οποία δεν συνάδουν στο να μπορώ εγώ με το απαιτούμενο σθένος να συνεχίσω την αντεξέταση ,όταν βρίσκεται η αντεξέταση μου υπό την κρίση του Δικαστηρίου με μυστικό τρόπο΄΄.

Ο συνδυασμός του όρου ‘’ραβασάκια’’ με την ‘’ άσκηση δικαιοσύνης με μυστικό τρόπο΄΄ θεωρήθηκε από το Δικαστήριο χλευασμός και περιφρόνηση του Δικαστηρίου.

Ο δικηγόρος ισχυρίστηκε ότι δεν έτυχε δίκαιης δίκης κατά παράβαση του άρθρου 30,2 του Συντάγματος

Το Ευρωπαικό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αποφάσισε ότι υπήρχε παραβίαση των άρθρων 6(1) και 10 της Ευρωπαικής Σύμβασης για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών και η υπόθεση του αιτητή δεν εκδικάστηκε από ανεξάρτητο και αμερόληπτο Δικαστήριο και το εύρημα ενοχής και η καταδίκη του σε φυλάκιση συνιστούσε δυσανάλογη επέμβαση στο δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης.

Στην πολιτική αίτηση 45/11 ημερ.16/5/11 το Δικαστήριο αποφάσισε ότι η διαδικασία για τιμωρία του δικηγόρου Λουκή Λουκαίδη στη βάση ποινικού αδικήματος στερείτο νομικής βάσης.

Η έκδοση διαδικαστικού κανονισμού που να ρυθμίζει τη δικονομία και πρακτική σε σχέση με τον ορισμό δικαστή ήταν αναγκαία προϋπόθεση που δεν υπήρχε και επομένως ο δικαστής που διόρισε ο Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου να εκδικάσει την υποθεση δεν είχε τέτοια δικαιοδοσία.

Το Ανώτατο Δικαστήριο έκδοσε διάταγμα certiorari και ακύρωσε τη διαδικασία διορισμού δικαστή για εκδίκαση υπόθεσης εναντίον του δικηγόρου Λουκή Λουκαίδη για καταφρόνηση Δικαστηρίου γιατί εντός της αίθουσας του Δικαστηρίου απεκάλεσε το δικαστή ‘’ακατάλληλο πρόσωπο να είναι δικαστής’’και απεχώρησε χωρίς άδεια του Δικαστηρίου από την αίθουσα του Δικαστηρίου.

Σύμφωνα με το Άρθρο 44 του περί Δικαστηρίων Νόμου

(1) Οιονδήποτε πρόσωπον το οποίον
(α) εντός του οικήματος ένθα διεξάγεται οιαδήποτε δικαστική διαδικασία, ή εντός της περιοχής αυτού δεικνύει έλλειψιν σεβασμού εν λόγοις ή συμπεριφορά προς ή εν σχέσει με την τοιαύτην διαδικασίαν ή προς οιονδήποτε πρόσωπον ενώπιον του οποίου η τοιαύτη διαδικασία διεξάγεται

(β) παρεμποδίζει ή προκαλεί ανησυχίαν κατά την διεξαγωγήν δικαστικής διαδικασίας, ή

(ια) διαπράττει οιανδήποτε άλλην πράξιν σκοπίμου ασέβειας εις οιανδήποτε δικαστικήν διαδικασίαν, ή προς οιονδήποτε πρόσωπον ενώπιον του οποίου

τοιαύτη διαδικασία διεξάγεται, είναι ένοχον πλημμελήματος και υπόκειται εις φύλακισιν διά περίοδον εξ μηνών ή εις πρόστιμον μη υπερβαίνον τας εκατόν λίρας ή εις αμφοτέρας, τα ποινάς ταύτας.

(2) Οσάκις έχει διαπραχθή οιονδήποτε αδίκημα τη βάσει των παραγράφων (α),(β),(γ),(θ),(ι),(ια) του εδαφίου (1) ενώπιον του δικαστηρίου, το δικαστήριον δύναται να διατάξει όπως ο πταίστης τεθή υπό κράτησιν, και καθ' οιονδήποτε χρόνον προ της διακοπής της συνεδριάσεως κατά την ίδιαν ημέραν δύναται να επιληφθή της εκδικάσεως του αδικήματος και να καταδικάση τον πταίστην εις πρόστιμον εικοσιπέντε λιρών, ή εις φυλάκισιν ενός μηνός ή εις αμφοτέρας τας ποινάς ταύτας.

(3) Οι διατάξεις του εδαφίου(2) δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση κατά την οποία, τα ενώπιον του δικαστηρίου λόγια ή συμπεριφορά, ή πράξη σκόπιμης ασέβειας, τα οποία συνιστούν αδίκημα δυνάμει των παραγράφων (α) και (ια) του εδαφίου (1) , αντίστοιχα, στρέφονται προσωπικά κατά δικαστή του εν λόγω δικαστηρίου. Σε τέτοιες περιπτώσεις το εν λόγω δικαστήριο δεν επιλαμβάνεται το ίδιο της εκδίκασης του αδικήματος και δύναται να αποταθεί στον Πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου, διαβιβάζοντας το σχετικό πρακτικό, προκειμένου να ορίσει ο Πρόεδρος του Ανωτάτου άλλο δικαστήριο για να επιληφθεί της εκδίκασης του αδικήματος.

Προτού το δικαστήριο τροχιοδρομήσει διαδικασία εκδίκασης με υποβολή αιτήματος στον Πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου ενημερώνει επακριβώς τον πταίστη για τα λόγια ή τη συμπεριφορά, ή την πράξη του, που κατά το δικαστήριο συνιστούν έλλειψη σεβασμού ή σκόπιμη ασέβεια και για τις προβλεπόμενες ποινές και ακολούθως δύναται να μην δώσει οποιαδήποτε συνέχεια με εκδίκαση, σε περίπτωση ικανοποιητικής, κατά την κρίση του, απολογίας του πταίστη για τα εν λόγω λόγια ή συμπεριφορά ή πράξη:

Σε κάθε περίπτωση που το δικαστήριο αποτείνεται στον Πρόεδρο του Ανώτατου Δικαστηρίου, για να ορίσει άλλο δικαστήριο να επιληφθεί της εκδίκασης του αδικήματος, διαβιβάζοντας το σχετικό πρακτικό, διαβιβάζει και τα πρακτικά της διαδικασίας που ακολούθησε για την πιο πάνω ενημέρωση του πταίστη για τα λόγια, τη συμπεριφορά, ή την πράξη του και για τις προβλεπόμενες ποινές, καθώς και όλα όσα δυνατόν να έχουν λεχθεί ακολούθως στη διαδικασία, περιλαμβανομένης οποιασδήποτε απάντησης ή εξήγησης του πταίστη μετά την εν λόγω ενημέρωση, και την τυχόν απολογία του προς το δικαστήριο.

(4) Της εκδίκασης του αδικήματος επιλαμβάνεται άλλο δικαστήριο που ορίζει ο Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου την ίδια ημέρα που αποτείνεται γι' αυτό το σκοπό, το δικαστήριο ενώπιον του οποίου ειπώθηκαν τα λόγια ή επιδείχθηκε η συμπεριφορά, ή έγινε η πράξη, που κατά το εν λόγω δικαστήριο συνιστούν έλλειψη σεβασμού.

(5) Δικαστήριο, το οποίο ορίζεται από τον Πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου δύναται να εκδικάσει το αδίκημα, να εκδώσει απόφαση και να επιβάλει ποινή στον πταίστη, την ίδια ημέρα που ορίζεται από τον Πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

(6) Δικαστήριο που επιλαμβάνεται της εκδίκασης αδικήματος κατόπιν ορισμού του , παραδίδει στον πταίστη αντίγραφο του πρακτικού του δικαστηρίου ,

ενημερώνοντάς τον επακριβώς για τα λόγια ή τη συμπεριφορά του που συνιστούν έλλειψη σεβασμού ή για την πράξη του που συνιστά σκόπιμη ασέβεια ανάλογα με τη περίπτωση , καθώς και για τις προβλεπόμενες ποινές και του παρέχει κάθε ευκαιρία να εκπροσωπηθεί με δικηγόρο και να προβάλει υπεράσπιση ή να απολογηθεί για τα εν λόγω λόγια, συμπεριφορά ή πράξη του.

Για την τυχόν επιβολή ποινής φυλάκισης, το Δικαστήριο ισοζυγίζει σε κάθε περίπτωση την ανάγκη προστασίας, αφενός μεν του κύρους της δικαστικής εξουσίας, αφετέρου δε της άσκησης του δικαιώματος ελευθερίας του λόγου και της έκφρασης .

(7) Η δικονομία και πρακτική σε σχέση με τον ορισμό δικαστή καθορίζεται σε διαδικαστικό κανονισμό που εκδίδεται από το Ανώτατο Δικαστήριο.

(8) Για τη διαφύλαξη του δικαιώματος ελευθερίας του λόγου και της έκφρασης δικηγόρου και του δικαιώματος δίκαιης δίκης διάδικου τον οποίο δικηγόρος εκπροσωπεί, δε συνιστούν ποινικό αδίκημα δυνάμει της παραγράφου(α) του εδαφίου (1) λόγια ή συμπεριφορά από μέρους δικηγόρου όταν εμφανίζεται σε διαδικασία ενώπιον δικαστηρίου και προβάλλει εκ μέρους του διάδικου που εκπροσωπεί τους ισχυρισμούς ή θέσεις του, ή προσάγει μέσα απόδειξης, ή εξετάζει ή αντεξετάζει μάρτυρες :

Η καταφρόνηση μέσα στο Δικαστήριο μπορεί να πάρει μια από τις πιο κάτω μορφές:

(α) Ισχυρισμό ότι ο Δικαστής δεν είναι αμερόληπτος

(β) Ισχυρισμό ότι ο Δικαστής είναι ανίκανος

(γ) Εξαπάτηση του Δικαστηρίου

(δ) Μη συμμόρφωση προς ενδιάμεσες αποφάσεις

(ε) Καθυστέρηση εμφάνισης

(ζ) Παράλειψη εμφάνισης
(στ) Αποχώρηση χωρίς άδεια

(η) Προκλητική συμπεριφορά

Η έλλειψη σεβασμού δικηγόρου προς οποιοδήποτε δικαστή, με λόγια ή συμπεριφορά , συνιστά πειθαρχικό αδίκημα το οποίο, το δικαστήριο ενώπιον του οποίου διαπράχθηκε, δύναται να το καταγγείλει στο Πειθαρχικό Συμβούλιο , το οποίο εξετάζει την καταγγελία κατά προτεραιότητα.

(9) Σύμφωνα με το άρθρο 44 'δικαστική διαδικασία' σημαίνει οποιαδήποτε διαδικασία ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου είτε η διαδικασία αυτή διεξάγεται ενώπιον ακροατηρίου είτε σε ιδιαίτερο γραφείο του δικαστή και 'χώρος Δικαστηρίου' σημαίνει οποιοδήποτε κτίριο βρίσκεται στο προαύλιο των δικαστηρίων συμπεριλαμβανομένου του προαυλίου αυτού μέχρι το δημόσιο δρόμο.

Σύμφωνα με τον κανονισμό 33(8)(β) των περι Δεοντολογίας των Δικηγόρων Κανονισμών του 2002.

<< σε περίπτωση ύπαρξης δικαίου παραπόνου εναντίον δικαστικού λειτουργού, αποτελεί δικαίωμα και καθήκον του δικηγόρου να υποβάλει τούτο στην αρμόδια αρχή μέσω του Συμβουλίου του Παγκυπρίου Δικηγορικού Συλλόγου ή του Τοπικού Δικηγορικού Συλλόγου.
Η αρμόδια Αρχή είναι το Ανώτατο Δικαστήριο

Σύμφωνα με τον Περί Ενάσκησης της Πειθαρχικής εξουσίας του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου Διαδικαστικό Κανονισμό του 2000

όταν περιέρχεται σε γνώση του Ανωτάτου Δικαστηρίου κατά την ενάσκηση των δικαιοδοσιών ,αρμοδιοτήτων και εξουσιών του ή κατόπιν παραπόνου ότι δικαστής Επαρχιακού και κάθε άλλου Πρωτοβάθμιου Δικαστηρίου δυνατόν

α) να έχει καταστεί ανίκανος
β) να έχει επιδείξει ανάρμοστη συμπεριφορά
γ) να έχει διαπράξει πειθαρχικό παράπτωμα (άρνηση, παράλειψη, ολιγωρία ή παρέκκλιση από την εκτέλεση δικαστικού καθήκοντος ή γενικά συμπεριφορά απαράδεκτη από δικαστικό λειτουργό).
Το Ανώτατο Δικαστήριο φέρει εις γνώση του δικαστικού λειτουργού τους διατυπωθέντες ισχυρισμούς και ζητεί τις απόψεις του. Εφόσον κριθεί ότι δικαιολογείται η διεξαγωγή έρευνας το Ανώτατο Δικαστήριο διορίζει ερευνώντα Δικαστή ο οποίος πρέπει να κατέχει θέση ίση στην ιεραρχία ή ανώτερη από εκείνη του δικαστικού λειτουργού του υποκειμένου στην έρευνα.

Μετά την ολοκλήρωση της έρευνας ο ερευνών Δικαστής υποβάλλει την έκθεση του και το Ανώτατο Δικαστήριο αποφασίζει αν θα παραπέμψει το δικαστικό λειτουργό σε δίκη ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου.

Εφόσον αποφασιστεί η δίωξη δικαστικού λειτουργού για ανάρμοστη συμπεριφορά ή για την διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος,καταρτίζεται κατηγορητήριο στο οποίο εκτίθενται η κατηγορία ή οι κατηγορίες και συνοπτικά οι λεπτομέρειες που τις στοιχειοθετούν.

Εφόσον αποφασιστεί η παραπομπή δικαστικού λειτουργού σε δίκη για να αποφασιστεί αν είναι ανίκανος να εκτελεί τα καθήκοντα του,καταρτίζεται αναφορά στην οποία εκτίθενται η ανικανότητα και συνοπτικά τα γεγονότα που τη στοιχειοθετούν.

Ενόσω διαρκεί η δίκη ο δικαστικός λειτουργός απέχει από τα δικαστικά του καθήκοντα. Αν ο δικαστικός λειτουργός αρνηθεί την κατηγορία διεξάγεται δίκη σύμφωνα με την ποινική ακροαματική διαδικασία. Αν ο δικαστικός λειτουργός βρεθεί ένοχος ανάρμοστης συμπεριφοράς απολύεται ενώ αν βρεθεί ένοχος πειθαρχικού παραπτώματος υπόκειται σε επίπληξη ή επίπληξη η οποία δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Εφόσον το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο κρίνει ότι δεν έχει αποδειχτεί ότι ο υπό αναφορά δικαστικός λειτουργός είναι ανίκανος απορρίπτει την αναφορά.

Σύμφωνα με το άρθρο 153 του Συντάγματος το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο έχει αποκλειστική αρμοδιότητα να αποφασίζει την απόλυση δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου λόγω ανάρμοστης συμπεριφοράς και λόγω ανικανότητας.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ως προασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών έχομε καθήκον και δικαίωμα να αγωνιστούμε για την επικράτηση του δικαίου και την εξάλοιψη της αδικίας που χαρακτηρίζει τη σημερινή κοινωνία.
Ελπίζω η σημερινή εκδήλωση να αποτελέσει έναυσμα για ανάληψη δράσης απ όλους μας προς το στόχο αυτό και αφετηρία σειράς εκδηλώσεων για θέματα που μας ενδιαφέρουν ως επαγγελματίες και πολίτες της κοινωνίας μας.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

Αρίστη Κορακίδου Μακρίδου
Δικηγόρος

User 4 Δικηγορική Δεοντολογία